

ΗΛΛΙΟΣ

ΕΦΗΜΕΡΙΣ

ΤΙΜΗ ΣΥΝΔΡΟΜΗΣ
ΠΡΟΠΑΗΡΩΤΕΑ.

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΑΙ ΠΟΙΚΙΛΗ

ΤΙΜΗ ΚΑΤΑΧΩΡΙΣΕΩΣ
ΠΡΟΠΑΗΡΩΤΕΑ

Έτησία διὰ μὲν τοὺς ἑντάθθα
κ. κ. συνδρομητὰς δρ. Ν. Δ. 12.
Διὰ τοὺς εἰς τὸ ἔξωτερικὸν φρ. 18.
Διὰ τὰ δημόσια γραφεῖα φρ. 20.

«Πατὴρ καὶ μητὴρ καὶ τῶν ἄλλων προγόνων ἀπῆλτον τιμιώτε-
ρον ἔστιν ἢ πατὴρ καὶ σεμιότερον καὶ ἀριώτερον.» (Πλάτων.).

Διὰ πᾶσαν εἰδοποίησιν μέχρι τῶν
δέκα στίχων δραχμὰς. 3.
Διατριβαὶ καὶ δικαστικαὶ καταχω-
ρίσεις κατ' ἀποκοπήν.

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΑΠΑΣ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΟΣ.

Ο ΝΙΚΟΛ. ΦΑΡΔΟΥΛΗΣ

ὁ ἑπαινος ἑπαθλον ἀρετῆς
ἐστὶν ἀδάπανον.

Σπουδαία, ὑπῆρξεν, ὁ ἀναγνώστη, σπου-
δαία ὑπῆρξεν ἡ νύξ τῆς 11 Ἰουνίου λήγον-
τος. Τὴν νύκτα ἐκείνην ἀπεδήμησε πρὸς
Κύριον εἰς τῶν ἀρχαίων μὲν τῆς Ἑρμοπό-
λεως οἰκητόρων, σπουδαίος δὲ τῆς Ἑλλά-
δος πολίτης, ὁ ἀριστευόχως τοῦ μεγάλου
ἀγωνίου καὶ ἱππότης τοῦ Σιατῆρος, ὁ πολὺς
ἀπόμαχος τῶν γραμμάτων καὶ ἐκλεκτός
τοῦ Γένους διδάσκαλος Νικόλαος ὁ Φαρ-
δούλης.

Ἡ λυπηρὰ αὕτη φήμη ἀπὸ τῆς ἐξοχῆς
ἐν ἧ ὁ Γέρων ἀγωνιστὴς καὶ διδάσκαλος
φιλοσόφως ἐλάνθανε βιών, κατελοῦσα τα-
χύπτερος, ἔθεσε τοὺς πάντας εἰς ἐνέργειαν
καὶ συνεκίνησε τὴν πόλιν ὀλόκληρην.

Τῷ ὄντι ἐπὶ τῷ ἀκούσματι τοῦ θανά-
του τοῦ Ν. Φαρδούλη ἡ Ἑρμοῦπολις ἀθρόα
περὶ τὸν νεκρὸν αὐτοῦ συρρεῖσα, καὶ παν-
δήμως αὐτὸν εἰς τὸν τάφον προέμψασα, ἐ-
ξεπλήρωσε καθήκον ἱερὸν, καὶ τὴν πρὸς τὸν
ἀόιδιμον ἄνδρα ἐθνικὴν ἐξεδήλωσεν εὐγνω-
μοσύνην.

Ἐπὶ τοιοῦτω δὲ ἀγωνιστῇ καὶ διδασκά-
λῳ δὲν δρέλλομεν καὶ ἡμεῖς νὰ ἀριερώσω-
μεν γραμμὰς τινὰς τοῦ φύλλου, καὶ ἀντὶ
συνήθων καὶ κοινῶν εἰδήσεων τοῖς ἀναγνώ-
σταῖς ἡμῶν ταῦτας νὰ προσενέχωμεν;

Καὶ καλὸν ἀληθῶς ἤθελεν εἶσθαι, ἐὰν ὁ
χώρος ἐπέτρεπεν ἡμῖν, νὰ ἀρξώμεθα ὑψηλό-
τερον, καὶ καθ' ἂ ποιῶσι συνήθως οἱ ἐπιτά-
φια θέματα πραγματευόμενοι, ν' ἀναφέρω-
μεν ὅτι πατὴρ μὲν τοῦ Νικολάου Φαρδού-
λη ὑπῆρξεν ἡ ἱστορικὴ πρωτεύουσα τῆς Ἰω-
νίας, ἡ ἑνδοξος Σμύρνη, ἐν ἧ ἐγεννήθησαν ὁ
Ὁμήρος καὶ ὁ Κοραῖς, καὶ εἰς γείτονα τῆς
ὀποίας πόλιν ὁ Θαλῆς ἔδρυσεν τὴν Ἰωνικὴν
σχολὴν τῆς φιλοσοφίας, εἰς ἧς τὴν μεγά-

λην ἄλυσιν μικρὸς ἰδιά τῆς παραδόσεως
τυγχάνει κρῖκος καὶ ὁ διδάσκαλος τοῦ Γέ-
νους Νικόλαος Φαρδούλης.

Καλὸν ἀληθῶς ἤθελεν εἶσθαι, ἐὰν ὁ χώ-
ρος ἐπέτρεπεν ἡμῖν, νὰ διεξέλθωμεν συντό-
μως ὅτι ὁ Ν. Φαρδούλης, γεννηθεὶς ἐκ γονέ-
ων οὐχὶ πλουσίων καὶ μεγάλων, χριστιαν-
ικὰ ἔθως καὶ Ἑλληνικὰ αἰσθήματα ἐ-
χόντων, οἴκοι μὲν ἀνετράφη εὐσεβῶς, δημο-
σίᾳ δ' ἐξεπαιδεύθη ἐν τῇ τότε ἀμαζούσῃ
Σχολῇ τῆς Σμύρνης, καὶ διεπλάσθη τὴν καρ-
δίαν καὶ ὑψώθη τὸν νοῦν, ἐλλαμφθεὶς ὑπὸ
τοῦ φωτός, ὅπερ ἔλαμπε τότε ἐν τῇ Σχολῇ
ἐκείνῃ ἀπὸ τῶν μεγάλων τῆς Ἑλλ. σοφίας
ἀστέρων τῶν δύο Οἰκονόμων καὶ τοῦ Κούμα.

Ἄλλ' ἐπειδὴ τοιαῦται διεξοδικαὶ ἀφη-
γήσεις εἰσὶν ἀνώτεροι ἢ κατ' ἐφημερίδα,
ἄνδρες δὲ οἷος ὁ Φαρδούλης, προϊόντα τῆς
Ἑλλ. προόδου, θέλουσιν ἐκτεθῆ πολλάκις
ἐν τοῖς Ὀλυμπιακοῖς ἀγῶσι, καθ' ὃ σχέδιον
διέγραψεν εἰς τῶν ἐπιζώντων τοῦ Γένους
σοφῶν ὁ Φίλιππος Ἰωάννου ἐν τῷ Α' αἰ-
στοῦ, Ὀλυμπιακῶ, διὰ ταῦτα, ἀφίνοντες ἄλ-
λοις ἐκτενεστέρας καὶ κρείσσονας ἐκθέσεις,
εἴπωμεν ὅσα μόνον ἐπιτρέπει ὁ χώρος περὶ
Φαρδούλη ὡς ἀγωνισθέντος ὑπὲρ τοῦ ἔθνους
διὰ τῶν ὅπλων καὶ ἀλίστα διὰ τῶν γραμ-
μάτων.

Ὁ Ἑλληνικὸς ἀγὼν, ὡ φίλοι ἀναγνώσταί,
ὅστις μετέωρον ἐξῆρε καὶ συνετάραξε τὴν
οἰκουμένην, ὁ Ἑλληνικὸς ἀγὼν ὅστις συνέ-
τριψε τοὺς σιδηροὺς μοχλοὺς τῆς ἱεράς
συμμαχίας, ἧτις εἶχε δεσμεύσει μετὰ τοῦ
Γίγαντος τῆς ἁγίας Ἑλένης καὶ τὰς τῶν ἔ-
θνῶν ἐπαναστάσεις, ὁ ἀγὼν, ὅστις ἔλαβεν
ὡς ἑπαθλον γέρας τὴν ἀπελευθέρωσιν τῆς
Ἑλλάδος, ὁ ἀγὼν ἐκείνος ἦτο προϊὼν τῶν ὅ-
πλων καὶ τῶν γραμμάτων.

Καὶ τίς ἀγνοεῖ ὅτι ἀφ' ἧς ἡμέρας ἐξέ-
πνευσεν ἡ ἐλευθερία τοῦ ἔθνους ὑπὸ τὴν βα-
ρῆαν χεῖρα Μωάμεθ τοῦ Β'. ἀφ' ἑνὸς μὲν
πίπτων ὁ ἔσχατος τῶν Ἑλλήνων αυτοκρα-
τόρων Κωνσταντῖνος, παρέδιδε μακροῦ ν τὴν
ἀρχηγίαν τῶν ὅπλων εἰς τὸν συναγωνιστὴν
αὐτοῦ καὶ συνήρωα, τὸν Σκενδέρμπεην, ἀφ' ἑ-
τέρου οἱ φυγόντες εἰς Ἰταλίαν διδάσκαλοι
Γαζῆς, Λάσκαρις, Χρυσολωρᾶς καὶ λοιποὶ,
καὶ πρὸ πάντων οἱ περὶ τὸν Γεννάδιον ἐγ-
καρτερήσαντες καὶ ὀπισθεν τοῦ βράχου τῆς
Ἑκκλησίας ὀχυρωθέντες, διέσωσαν τὸ
νικητῆσαν σῆμα τοῦ ἔθνους, καὶ διετή-

ρησαν ἀσβεστον τῆς προγονικῆς παιδείας τὸ
πῦρ, μετὰ δὲ τῆς θρησκείας τὴν γλώσσαν, τὰ
ἦθη, τὰ φρονήματα καὶ τὸν Ἑλληνισμὸν
διετήρησαν;

Τίς ἀγνοεῖ ὅτι μετὰ τούτους, ἀφ' ἑνὸς μὲν
ἡ ἐλευθερία φεύγουσα τὴν ἐν ταῖς πόλεσι
δουλείαν τοῦ τυράννου κατέφευγεν εἰς τὸν
Ὀλυμπον, τὸν Πίνδον, τὴν Ἀκαρνανίαν,
τὴν Μάνην, τὰ Σφακιά, παρὰ τοῖς διαδό-
χοις τοῦ Σκενδέρμπεη Μπούα, Γρίβα, Μ.
Ῥάλλη, Γερακάρη, Σουμήλα, Μετάνη, ἀφ'
ἑτέρου δὲ ἡ παιδεία μετὰ τοῦ Ἑλληνισμοῦ
εἰς τὸ Πατριαρχεῖον καὶ τὰ μοναστήρια πα-
ρὰ τῷ Π. Νικούση, Ἀλεξάνδρῳ τῷ Μαυρο-
κορδάτῳ, τῷ Καρυοφύλλῳ, τῷ Ἑρμιωνύμῳ
καὶ τοῖς λοιποῖς;

Τίς ἀγνοεῖ ὅτι μετὰ τούτους ἀνεφάνη-
σαν μὲν οἱ ἀρματωλοὶ καὶ οἱ κλέφται Σπα-
θόγιαννος, Ῥωμόγιαννης, τὸ Χορμόπουλο,
Παναγιώταρος, οἱ Κωλοκοτρωναῖοι, ὁ Ζα-
χαρίας, Λάμπρος, ὁ Ἀνδρούτσος πολε-
μοῦντες κατὰ τῶν τυράννων, ἀλλὰ συγχρόνως
ἀνεφάνησαν ὁ Βούλγαρης, ὁ Θεοτόκης, ὁ Κο-
ραῖς, ὁ Ῥήγας, ὑψοῦντες διὰ τῶν γραμμάτων
τὰ φρονήματα τοῦ ἔθνους καὶ ἐργαζόμε-
νοι ὑπὲρ τῆς ἀναστάσεως αὐτοῦ;

Τίς ἀγνοεῖ τέλος ὅτι ἐκ παραλλήλου
διὰ τῆς Φιλικῆς Ἑταιρίας εἰργάσθησαν πο-
λεμιστὰ καὶ λόγιοι καὶ ἀπὸ κοινοῦ ὡς
κύκλωπες προητοίμασαν τοὺς κεραυνοὺς
τοῦ 1821 ἐν τῷ ἡφαιστείῳ τῆς Ἑταιρίας;

Καθὼς ἐπίσης οὐδεὶς ἀγνοεῖ ὅτι μετὰ
τῶν ἀγῶνα οἱ μὲν μάχιμοι ἄνδρες καὶ ἡ
κλαγγὴ τῶν ὅπλων ἐκόπασεν, οἱ δὲ λόγιοι
καὶ τὰ γράμματα ἐξηκολούθησαν καὶ ἐ-
ξακολουθοῦσι τὸν ὑπὲρ τῆς μορφώσεως τοῦ
ἔθνους ἀγῶνα;

Εἰς τὸν ἀγῶνα λοιπὸν τοῦτον, τὸν δι-
τὸν, ὑπῆρέτησεν ὡς ἀγωνιστῆς τῶν ὅπλων
καὶ τῶν γραμμάτων καὶ ὁ περὶ οὐ πρόκειται
Ν. Φαρδούλης, ὡς ἐλέγχωσι τὰ δύο αὐτοῦ
ἀριστεία, ὧν ἠξιώθη παρὰ τῆς Βασιλείας
καὶ τοῦ ἔθνους, καθ' ἣν ἐποχὴν τὰ ἀριστεία
ἐδίδοντο εἰς μόνους τοὺς ὑπὲρ τοῦ ἔθνους ἀ-
ληθῶς ἀγωνιζομένους.

Διότι ἀφοῦ παρὰ τῷ Οἰκονόμῳ καὶ τῷ
Κούμα ἐποιήσατο, τὰς ὡς εἴρηται, σπουδὰς
του, εὐθὺς διὰ τὴν περὶ τὰ Ἑλληνικὰ γράμ-
ματα καὶ τὴν λοιπὴν ἐγκύκλιον αὐτοῦ παι-
δευσιν, προσελήφθη συνεργάτης τῶν μεγα-
λωνόμων ἐκείνων διδασκάλων, καὶ πρῶτον

μὲν ἐδίδασκον Ἑλληνικά εἰς μίαν τῶν τάξεων τῆς Σχολῆς, εἶτα δὲ μαθηματικά εἰς πάσας αὐτῆς τὰς τάξεις, διάδοχος εἰς ταῦτα γενόμενος τοῦ Κούμα ἐκείνου, εἰς Πιέννην ἀποδημήσαντος, πρὸς ἐκτόπωσιν τῶν πολλῶν αὐτοῦ συγγραφῶν.

Καὶ τίνες μὲν κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην ἦσαν οἱ διδάσκαλοι, καὶ πῶς ἐδίδασκον, καὶ ποίους ἤνεγκον καρποὺς, καὶ πῶς τὰς τῶν νέων ψυχὰς ὠκοδόμουν, ὑπάρχει μέγα καὶ ὑψηλὸν μαρτύριον αὐτῆ τοῦ Ἑλληνικοῦ ἔθνους ἢ ἀνάστασις. Ὅτι δὲ ὁμῶς διδάσκων ὁ Φαρδούλης καὶ τὸν καλὸν τῶν γραμμάτων ἀγωνιζόμενος ἀγῶνα, μετ' ὅλον τὸ διδασκαλικὸν αὐτοῦ ὕψος καὶ τὸ μειλίχιον καὶ γλυκὺ τοῦ τρόπου, οὐδενὸς ἄλλου καθυστέρει καθ' ὅσον εἰς τὰ τῆς πολεμικῆς παρασκευῆς τοῦ ἔθνους ἀπεώρα, ἀπόδειξις ὅτι κατὰ τὸ 1818 μυηθεὶς τὰ τῆς Φιλικῆς ἑταιρίας, ἀπεστάλη εἰς Βουκουρέστιον, ὅπως ἐκεῖ ἐγγύτερον εὐρισκόμενος τῆς ἑταιρίας, δύναται προσφορώτερον νὰ ἐνεργῇ.

Ἐφοδισθεὶς δὲ παρὰ τῶν δύο Οἰκονόμων Κωνσταντίνου καὶ Στεφάνου διὰ διπλώματος ὡς οὐδεὶς τῶν πρὸ αὐτοῦ ἢ τῶν κατ' αὐτὸν μαθητῶν ἠξιώθη παρὰ τῶν Σοφῶν ἐκείνων, ἐν ᾧ ὠνομάζετο μέλος τοῦ Φιλολογικοῦ τῆς Σμύρνης Γυμνασίου, παιδείας ἐνεκα καὶ ἀρετῆς, καὶ διὰ τῶν εὐχῶν αὐτῶν περιβλήθει, ἀπῆλθεν εἰς Βουκουρέστιον, ὅπως δῆθεν διδάξῃ τοῦ ἄλλως Ἱατροφιλοσόφου Σιλβέστρου Φιλῆ του τοὺς παῖδας.

Ἐκκρηγίστης δὲ τῆς Ἑλληνικῆς ἐπαναστάσεως, καὶ εἰσβαλόντος εἰς Μολδαβίαν τοῦ Ὑψηλάντου, ὁ Ν. Φαρδούλης εὐρέθη ἐν ταῖς τάξεσι τῶν ἐθνουσιωδῶν νέων, οἵτινες ἀπετέλουν τὰ τάγματα τῶν ἐν ταῖς Ἥγεμονίαις Ἑλλήνων μαχητῶν ὧν τὸ τέλος ὄσον ὑπῆρξεν ἀτυχές, τοσοῦτον ὑπῆρξε καὶ ἔνδοξον, καὶ ἄπερ' ἂν οὐχὶ εἰς ἄλλο συνετέλεσεν, ἀλλ' ὁμῶς ἀπησχόλησαν πλείονας Ὀσμανικοὺς στρατοὺς πρὸς τὰ μέρη ἐκεῖνα καὶ νυκτόλυναν τὴν θέσιν τῶν ἐν τῇ κυρίῳ Ἑλλάδι πραγμάτων.

Διασωθεὶς δὲ ὁ Ν. Φαρδούλης καὶ διαφυγὼν εἰς Τρανσυλβανίαν, ἐνθα πολλὰς ὑπέστη κακουχίας καὶ συμφορὰς ὑπὸ τῆς πρὸς τὸν Ἑλληνικὸν ἀγῶνα δυσμενῶς διακειμένης Αὐστριακῆς κυβερνήσεως, ἐπανῆλθε τολμηρῶς εἰς Σμύρνην τῷ 1826, διαρκούντος ἐννοεῖται τοῦ ἀγῶνος, ὅπως ἴδῃ τοὺς προσφιλεῖς αὐτῷ συγγενεῖς καὶ ἐκεῖθεν ἀπῆλθε πάλιν κλαίων ἐπὶ ταῖς συμφοραῖς τῆς γεννητείας γῆς εἰς Ἐρμούπολιν τῷ 1827.

Εὐθὺς δὲ ὡς ἐφθασεν ἐνταῦθα, μὴ θέλων οὐδὲ στιγμὴν νὰ παρέρχηται ἀγνοῶν καὶ ἀνοφελῆς τῇ πασχούσῃ πατρίδι, συνέστησεν ἀμέσως ἰδιαιτέρως Σχολὴν, ἐν ἣ μετὰ τοῦ Γ. Τριανταφυλλίδου ἐδίδασκον ἐπωφελῶς τὰ ἐγκύκλια μῦθματα τὴν προσδραμοῦσαν αὐτῷ νεολαίαν.

Ἐν δὲ τῷ μεταξὺ, τῶν Σμυρναίων παρὰ τοῦ ἐν Ναυπλίῳ διαμένοντος κλεινοῦ Οἰκονόμου αἰτουμένων Γυμνασιάρχην, ὁ Οἰκονόμος πρὸς τὸν ἄξιον ἑαυτοῦ μαθητὴν Ν. Φαρδούλην ἀπιδὼν, ἔγραψεν αὐτῷ ἐπιστολὴν πλήρη ὑπολήψεως καὶ ἀγάπης καὶ προέτρεπεν αὐτὸν νὰ ἀναδεχθῇ τὴν γυμνασιάρχην τῆς Σμύρνης.

Ἐπειδὴ δ' ἐν τῷ μεταξὺ ἡ Ἑλλ. κυβερνήσις, ἰδοῦσα ὅτι ἡ Ἐρμούπολις ἦτο ὁ βράχος, ὅστις ἀναδύει ἐκ τῆς ἐκκρήψεως τοῦ Ἑλλ. ἡφαιστείου ἐμελλε νὰ μὲν μαρτύριον τῆς μεγάλῃς ἐπαναστάσεως τοῦ 1821,

καὶ εὐγενὲς καταρτίσιον τῶν ἐκ πάσης τῆς Ἑλλάδος φευγόντων τῶν Τούρκων τὴν μάχαιραν, ἀπεράσισε νὰ συστήσῃ ἐνταῦθα καὶ Γυμνάσιον, ὁ Ν. Φαρδούλης ὁ μισῶν τὴν τυραννίαν καὶ ἐλευθέρων ἐπὶ τὸσαῦτα ἔτη ἀναπνεύσας ἀέρα, προτίμησε νὰ μείνῃ ἐν Ἐρμούπολει, ἣν εἶχεν ἤδη ἀναγνωρίσει ὡς δευτέραν αὐτοῦ Πατρίδα.

Μόλις δ' ἀφικόμενος εἰς τὸ ἐνταῦθα γυμνάσιον διωρισμένος γυμνασιάρχης ὁ πολὺς Βάμβας, πρὸς τὸν Φαρδούλην ἀπετάθη, οὐ μόνον ὡς ἔχων τοιαύτας ὀδηγίας παρὰ τῆς Κυβερνήσεως, ἀλλὰ καὶ ὡς ὑποληπτόμενος μεγάλως τὸν ἄνδρα, καὶ προσέλαβεν αὐτὸν ἀμέσως Καθηγητὴν καὶ συνεργάτην.

Πλὴν τὰ μὲν τέως περὶ Φαρδούλην γεγραμμένοι οἱ τὴν μεγάλην γενεάν εἰς ἣν καὶ ὁ αἰοίδιμος ἀνήκεν ἀποτελοῦντες, οἶδασι καὶ μαρτυροῦσι, καὶ ἡμεῖς δὲ παρ' ἐκείνων ἀκούσαντες διεξήλαμεν. Τὰ δὲ μετὰ ταῦτα πάντες οἱ τὴν κατόπι, τὴν νῦν δηλονότι γενεάν ἀποτελοῦντες, ἐξ ἰδίας ἀντιλήψεως καὶ γινώσκουσι καὶ βεβαιουσι.

Διότι καθ' ἃ καὶ παρ' ἄλλων μὲν μαθητῶν καὶ φίλων τοῦ μακαρίτου ἠκούσαμεν, ἰδιαιτέρον δὲ καὶ διεξοδικώτερον παρὰ τοῦ αὐτοῦ ἀδελφοῦ ἡμῶν, μαθητοῦ δ' αὐτοῦ καὶ φίλου εἶτα δὲ καὶ συνεργάτου ἐν τῷ τοῦ Ἰ. Βαλέττα Λυκείου, ὁ Ν. Φαρδούλης ἦτο ὁ τύπος καὶ ὁ ὑπογραμμὸς τοῦ ἀληθοῦς διδασκάλου, ἡ δὲ φήμη ἦν εἶχεν ὁ ἀνὴρ, πολλῶν ἤτιον τῆς πραγματικῆς τοῦ ἀξίας ἐτύγχανεν.

Ὁ Ν. Φαρδούλης δηλαδὴ εὐτυχῆσαι νὰ μορφωθῇ διδάσκαλος ἐν τοῖς κόλποις τοῦ ἔθνους, νὰ ἀρδευθῇ ἀπ' εὐθείας ἐκ τῶν ναμάτων τῆς Ἑλληνικῆς σοφίας καὶ νὰ μεταλάβῃ τῆς μεθόδου τῶν σοφῶν ἀνδρῶν τῶν δύο Οἰκονόμων δηλαδὴ καὶ τοῦ Κούμα, ὡμοιοῦν πρὸς δένδρον ὀμόφυλον, φυτρώσαν ἐν τῷ πατρῷῳ ἔδαφει καὶ ποτισθῆν ἐκ τῶν ρείθρων αὐτοῦ τῶν μητρικῶν καὶ καλλιεργηθῆν ὑπὸ γεωργῶν εἰδότην τὴν αὐτόχρονα φύσιν, καὶ ἀναδίδον καρποὺς γνησίους καὶ πολλαπλασίονας.

Ὁ Ν. Φαρδούλης ὡς καὶ οἱ πλείστοι τῶν διδασκάλων τοῦ ἔθνους δὲν ἐγίνωσκε λατινικὰ οὐδὲ Γερμανικὰ οὐδ' ἦτο ἐφοδισμένος ποικίλαις ἀλλογλώσσοις συγγραφέων ἐκδόσεσι, παντοίων σημειώσεων βριθούσαις, ὡς πλείστοι τῶν νῦν οἰομένων εἶναι τινῶν καὶ παρὰ τοῖς πολλοῖς δοκούντων, οἵτινες τὰς ἐπιγραφὰς τῶν ἐκδόσεων μόνον ἀπομνημονεύοντες καὶ τὰς ἐν αὐταῖς ἐπὶ τοῦ διδαχθησομένου μῦθματος ἀντιγράφοντες σημειώσεις, ἐπιδεικτικῶς πολλακίς, ἀλλ' ἀντ' ἄλλων ὑπ' ἀμαθείας λέγοντες καὶ διδάσκοντες, ἔστιν ὅτε δὲ καὶ ἀντιγράφοντες καὶ ὑπαγορεύοντες, καὶ οὐ μόνον νὰ λογιῶσιν ἢ γράψωσι τὴν ἀρχαίαν οὐκ εἰσὶν ἱκανοὶ ὧν οἶδαν πολλοὺς οἵτινες οὐδ' ἐν τῇ καθομιλημένῃ νὰ παραστήσωσιν εὐκρινῶς ἢ γράψωσι τὰς ἰδέας τῶν μηδὲως εἰδότες μηδ' ἀναγνόντες καὶ τοὺς συγγραφεῖς καὶ εἰς τὸν νοῦν αὐτῶν μηδ' ὀπωσιστοῦν νὰ εἰσδώσωσι δυνάμενοι.

Ὁ Φαρδούλης λοιπὸν δὲν ἦτο πολὺ γλωσσος, ὡς πολὺ γλωσσοὶ δὲν ἦσαν οὐδ' αὐτοὶ οἱ λαλήσαντες καὶ γράψαντες τὴν γλῶσσαν καὶ δημιουργήσαντες αὐτὴν συγγραφεῖς, ἀλλ' ὁ Φαρδούλης εἶχε διεξέλθει καὶ μελετήσῃ πάντας τοὺς συγγραφεῖς καὶ οὐ μόνον τὴν καθομιλημένην ἔγραψεν ὅσον ὀλίγοι γλαφυρῶς καὶ κανονικῶς, ἀλλὰ καὶ τὴν ἀρχαίαν ἐνόει κατὰ βάθος καὶ ἐλάλει, καὶ ἀνευ ὑπερβολῆς μετ' Ἀττικῆς ἔγραψε χάριτος.

Μάρτυρες δ' αὐτῶν εἶναι καὶ ἀπ' εὐθείας

καὶ ἐκ τοῦ προχείρου γενόμενοι ἐν ταῖς παραδόσεσιν αὐτοῦ ἐρμηνεῖαι καὶ θεματογραφίαι, οἱ ἐν Βουκουρεστίῳ ὑπ' αὐτοῦ μεταφρασθέντες εἰς τὴν καθομιλημένην Λισώπειοι μῦθοι ὑπὸ τὰ στοιχεῖα Δ. Θ. καὶ τὸ ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ ὑπ' αὐτοῦ μεταφρασθὲν ἐγγερίδιον «ἀναγκαιοτάται εἰς τοὺς παῖδας γλώσσας» ἐν Ναυπλίῳ ἐκδοθὲν ὑπὸ τὰ στοιχεῖα Ν. Ε., αἱ διάφοροι αὐτοῦ ἐν τῷ «Λογίῳ Ἐρμῆ» τῇ «Ἀθηνᾶ» τῇ «Ἐλπίδι» τῇ «Ἐνώσει» καὶ τῇ «Ἐρμούπολει» φιλολογικαί, κριτικαὶ καὶ βιβλιογραφικαὶ διατριβαί, ἡ στοιχειώδης αὐτοῦ Γεωγραφία, καὶ διάφοροι ἄλλοι μεταφράσεις ὅλων ἢ τῆς Ἑθελβίνας καὶ Μαρίας τῆς Ἰσπανίδος.

Οὕτω δὲ κατέχων τὴν γλῶσσαν ὁ Ν. Φαρδούλης καὶ γινώσκων γενικὴν ἱστορίαν, ὧν δὲ ἄριστος μαθηματικὸς καὶ περὶ πάσαν τὴν ἐγκύκλιον παιδευσιν σπουδαίως κατηρτισμένος, κεκτημένος δὲ στωικίαν καὶ εὐφράδειαν, τερπνὸς δὲ ὧν τὴν διδασκαλίαν καὶ πρᾶξις τὸ ἦθος, εὐαίσθητος καὶ φιλόκαλος, ζηλωτὴς καὶ πατριώτης, ἀνήρκετο τὴν ἔδραν ὅπως ὠφελήσῃ τοὺς ἀκροατὰς του, καὶ κατήρκετο, ἀφοῦ ὀποτελεσματικῶς ἔβαλλε πρὸς τὸν σκοπὸν.

Ὁ! καὶ τίς τῶν Ἐρμούπολιτῶν ἢ τῶν ἐν Ἐρμούπολει σπουδασάντων, καὶ τοῦ Ν. Φαρδούλην ἢ ἀκροασθῆ εὐτυχῆσαι, δὲν ἐθαύμασε τὴν βαθεῖαν ἣν εἶχε γνώσιν τῶν μαθημάτων, τὰς ἀκριβεῖς αὐτοῦ ἐρμηνείας καὶ ἐξηγήσεις, τὴν ἐκ τῶν συγγραφέων ἐξαγομένην ἔννοιαν καὶ τὴν ὅπου ἦν δυνατόν ἐφαρμογὴν τῶν διδασκομένων ἐπὶ τοῦ πολιτικοῦ καὶ κοινωνικοῦ βίου; Τίς δὲν ἐνθυμεῖται μετὰ συγκινήσεως τὴν Πλατωνικὴν αὐτοῦ ἀταραξίαν, τὴν φιλοσοφὴν ἀπάθειαν καὶ τὴν γαλήνην, ἣν διὰ τοῦ ἰδίου παραδείγματος προσεπάθει νὰ μεταδώσῃ τοῖς ἑαυτοῦ ὁμιληταῖς, ὅπως ἔχουσιν αὐτὴν ὡς ἀγκυραν ἀπέναντι τῶν κυμαίνοντων τὴν ψυχὴν τῆς νεολαίας παθῶν, καὶ ὡς πηδάλιον ὀδηγῶν αὐτοὺς πρὸς τὴν εὐδαιμονίαν; Τοῦλάχιστον ἠκούσαμεν πολλακίς τοῦ ἡμετέρου ἀδελφοῦ δασκῆς ὑπὸ τῆς λύπης τοῦ διδασκαλικοῦ ἐπαγγέλματος καὶ τῶν πόνων ἢ ψυχῆ του καταβληθῆν νὰ εὐχῆται τῷ Θεῷ ὅπως δῶ αὐτῷ τὴν ὑπομονὴν καὶ τὴν καρτερίαν τοῦ Φαρδούλη, οὐ τὸ μὲν ὄνομα ὡς μοναδικῶν διδασκάλου μετὰ βαθυτάτου σεβασμοῦ ἀναφέρει, νῦν δὲ μετὰ λύπης υἱικῆς καὶ συμπαισίης φιλοστόργου αἰσθάνεται τὸν θάνατον.

Τῷ ὄντι κατὰ τὴν κρίσιν πολλῶν ὁ Ν. Φαρδούλης ἀποτελεῖ, ὡς ἐφθηνεν εἰπόντες κρῖνον τῆς μεγάλῃς ἀλύσεως τῶν λογίων τοῦ ἔθνους καὶ δύναται νὰ λογιζῆται διδάσκαλος αὐτοῦ διότι οὐ μόνον συνυπῆρέτησε μετὰ τῶν Οἰκονόμων, τοῦ Κούμα καὶ τοῦ Βάμβας πρὸ τῆς ἐπαναστάσεως καὶ μετὰ τὴν ἐπαναστάσιν, καὶ συνετέλεσε τὸ γ' ἐπ' ἑαυτῷ πρὸς τὴν παλιγγενεσίαν καὶ τὴν μόρφωσιν τοῦ ἔθνους, ἀλλὰ καὶ διότι ἐγκρατῆς ὧν τῆς φιλοσοφίας, καὶ γινώσκων τὴν συνοχὴν καὶ τὸν σὺνδεσμον τῶν ἐπιστημῶν, καὶ τὸ αἴτιον καὶ τὸν σκοπὸν τῶν σχολείων, δὲν καθίστα μόνον τοὺς νέους ἐγκρατεῖς τῶν γραμμάτων, ἀλλὰ καὶ συνετέλει πρὸς προαγωγὴν τῆς ἐπιστήμης, οὐχὶ μόνον γράφων, ἀλλὰ καὶ διὰ τῆς προφορικῆς παραδόσεως.

Καὶ τοιοῦτος μὲν ὑπῆρξεν ὁ Ν. Φαρδούλης ὑπὸ γενικὴν ἔποψιν ὡς ἀγωνιστὴς τῶν ὀπλων καὶ τῶν γραμμάτων, ὡς Ἑλληνας, ὡς ἄνθρωπος. Ἀλλὰ καὶ μερικῶς καὶ ἰδιαιτέρως, ἀγαθὸς ὑπῆρξεν οἰκονομάρχης καὶ συγγενῆς φιλόσοφος, καὶ φίλος εὐλαμνῆς.

Διότι οὐ μόνον ἐλευθέρων ἦν καὶ ἐλευθέρως ἀναλόγως τῆς περιουσίας αὐτοῦ, καὶ μεταδοτικὸς καὶ κοινὸς τοῖς φίλοις, ἀλλὰ καὶ τοσαύτην εἶχε φιλανθρωπίαν, ὥστε οὐδεὶς τῶν προσφευγόντων αὐτῷ ἐξαιτούμενός τι ἀπὸ τοῦ κενός· τοσαύτην δὲ εἶχε φιλοσοφίαν, ὥστε τὸν φιλόσοφον ἀσπασάμενος βίον καὶ πρὸς ἀνωτέρας τραπέζης θεωρίας καὶ ἀγαθὸς μείνας, συνέζη μετὰ τῶν συγγενῶν αὐτοῦ μετὰ φιλοσοφίας σπανίας καὶ ἐν γονεῦσι. Καὶ τὴν ἀδελφίδην αὐτοῦ ἐλευθερίως μὲν ἀναθρέψας ἀπεικατέστητε καλῶς μετ' ἀνδρὸς ἀξιοτίμου τοῦ Γ. Βουτσίνα συζεύξας αὐτὴν ὑπεροδοκοντούτης δὲ γενόμενος καὶ γράψας τὴν αὐτοῦ διαθήκην, πάλιν ἐκείνην ἐπαξίως ἀφῆκε κληρονόμον τῶν ἀρετῶν καὶ τῆς περιουσίας αὐτοῦ· εἰς δὲ τὰ φιλανθρωπικὰ ἰδρύματα τῆς πόλεως ἡμῶν τὸ πτωχοκομεῖον τὸ ὄρφανοτροφεῖον καὶ τὸ νοσοκομεῖον ἀφῆκεν ἀνά 400 δραχμὰς, ἀφείλ συγχρόνως εἰς τὴν Σχολὴν τῆς Σμύρνης 114 τόμους σπουδαίων συγγραμμάτων, φέρων εὐγνωμοσύνης τῷ ἐκπαιδευσάντι αὐτὸν ἐκπαιδευτήρῳ τῆς προσφιλοῦς του Πατρίδος.

Τοιοῦτος ἦν ἐν ὀλίγοις, ὡ φίλοι ἀναχνώσει, ὁ γέρον Φαρδούλης ὃν τῇ 11 λήγοντος προέπεμπον εἰς τὸν τάφον ἢ Ἐρμούπολει καὶ δάκρυ θαλερὸν ἔχον ἐπ' αὐτῷ ὑπ' ἐθνικῆς εὐγνωμοσύνης.

Καὶ τίς δὲν ἔλαβε μέρος μετὰ σεβασμοῦ εἰς τὴν πάγκοινων ἐκείνην καὶ πάνδημον κηδείαν; Οἱ δημόσιοι καὶ οἱ δημοτικοὶ ἄρχοντες καὶ πλῆθος λαοῦ ἦσαν παρόντες κατὰ τὴν ἐκφορὰν τοῦ λειψάνου, τὰ σχολεῖα πάντα καὶ τὸ Γυμνάσιον ἐκλείσθησαν ἀπὸ πρώτης κατ' ἐντολὴν τοῦ Γυμνασιάρχου, τὸ στρατιωτικὸν ἀπόσπασμα μετὰ τῆς μουσικῆς συνώδευσε τὸν νεκρὸν, ὁ Γυμνασιάρχης καὶ οἱ Σχολάρχαι ἦσαν ταινιοφόροι τοῦ νεκρικοῦ φερέτρου, ἠγοῦντο δὲ τὰ ἐμβλήματα τοῦ νεκροῦ, παντὸς τοῦ Κλήρου καὶ τοῦ Ἀρχιεπισκόπου ἀποτελούντων κηδείαν μεγαλοπρεπῆ καὶ τῷ ἀνδρὶ ἀνάλογον, τὸ δ' ἐπὶ πᾶσιν ἐν τῷ ναῷ τοῦ ἁγ. Νικολάου ψαλλίσσης τῆς νεκρωσίμου ἀκολουθίας ἐξεφωνήθη λόγος κατάλληλος ὑπὸ τοῦ Γυμνασιάρχου καὶ ἀκολουθίας ἕτερος ἐν τῷ νεκροταφείῳ ὑπ' ἐνὸς τῶν διδασκάλων.

Φόρον δὲ καὶ ἡμεῖς ὀρειλόμενοι τῷ σπουδαίῳ νεκρῷ ἀποτίοντες, τὴν νεκρολογίαν ταύτην αὐτῷ συνετάξαμεν, εἰδότες ὅτι «ὁ ἔπαινος ἔπαθλον ἀρετῆς ἐστὶν ἀδάπανον».

ΤΕΛΕΥΤΑΙΑΙ ΕΙΔΗΣΕΙΣ.

Ὁ πόλεμος ἐκηρύχθη. Οἱ Σέρβοι καὶ Μαυροβουνιώται ἐξεστράτευσαν. Οἱ Τούρκοι συγκεντρώνονται εἰς Μοστίρ. Ἀπειθαλμῶς Σέρβος μεταβαίνει προσεχῶς εἰς Ἀθήνας. Ὁ γαλλικὸς στόλος ἐκπέλει διὰ τὴν Ἀνατολήν.

Τὸ βᾶσιμον τῆς ἀναγγελομένης νίκης τῶν Τούρκων δικαίως ἀμφισβητεῖται καθὼ προσερχομένης ἐκ τουρκικῆς κηρῆς.

Ἡ Τουρκία ἰδημοσίευσε τηλεγράφημα ἐκ Βιδριλου ἀγγέλλον, ὅτι οἱ Σέρβοι διαβάτες τὰ μεθόρια προσέβαλον τὰ ὀθωμανικὰ στρατεύματα. Ζωνθοῦται μάχη συνεκροτήθη ὁστρατηγὸς Ὀσμὰν πασσᾶς ἀπέκρουσε τοὺς Σέρβους, εἰσέβαλε δὲ χθὲς ἰσπέρας εἰς Σερβίαν καὶ ἐπροχώρησε νικητῆς πρὸς τὸ Ραδοβάρκυρι μύσας πάσας τὰς παρακειμένης θέσεις τῶν Σέρβων. Σέρ-

βοὶ ἔφυγον ἀπολείποντες πιθανῶς διαχιλίους ἄνδρας, τὰ ὀθωμανικὰ στρατεύματα σχετικῶς ὀλιγάτους. Ὁ ἐν Κωνσταντινουπόλει διπλωματικὸς πράκτωρ τῆς Σερβίας θέλει ἀναχωρῆσαι τὴν πέμπτην ἐκ Κωνσταντινουπόλεως. Οἱ μαυροβουνιώται ἀναχωροῦσιν ἐκ Κωνσταντινουπόλεως.

ΦΟΝΟΙ ΧΡΙΣΤΙΑΝΩΝ ἐν οἷς καὶ εἰς Ἱερὰς ἐγένοντο ἐν Κωνπόλει. Ὁ ἡμέτερος πρόξενος κ. Ἀξελὸς ἐζήτησεν ἐξηγήσεις, ἧ δὲ κυβερνήσις ὑπεσχέθη νὰ λάβῃ μέτρα αὐστηρὰ διὰ τὸ μέλλον.

Αἱ εὐρωπαϊκαὶ ἐφημερίδες μέμφονται τὴν Σερβίαν ὅτι διατάραξε τὴν εὐρωπαϊκὴν εἰρήνην. Οἱ Σέρβοι ἐνικήθησαν εἰς τὸ Σαρ-Κίσι παρὰ τὴν Νίσαν. Πλειστοί βασιβοῦζοῦχοι ἐστάλησαν εἰς Σερβίαν.

ΚΩΝ/ΠΟΛΙΣ. Ὁθωμανικὸν στραταρχεῖον 2 Ἰουλίου. Ὁ Ὀσμὰν πασσᾶς, διοικῶν ἐν σῶμα στρατοῦ, διέβη τὰ μεθόρια, καὶ ἔκρατο περιφανῆ νίκην κατὰ τῶν Σέρβων εἰς τὸ Σάϊδεγερ. Ἀριθμοῦνται εἰς 2000 οἱ φονευθέντες ἐχθροὶ ἐν τῇ μάχῃ ταύτῃ.

ΣΕΡΙΚΙΟΙ 2, 30,000 Ὁθωμανοὶ ἐπολέμησαν 25,000 Σέρβους, καὶ τοὺς ἠνάγκασαν νὰ ὑποχωρήσουν. Ὁ Ὁθωμανικὸς στρατὸς καταδιώκει τοὺς πολεμίους.

ΚΩΝ/ΛΙΣ, 2. Τηλεγράφημα ἐκ Μοντενέγρου ἀγγέλλει ὅτι ὁ ἡγεμὼν Νικόλαος ἐκήρυξε τὸν πόλεμον τῇ Τουρκίᾳ.

ΣΦΑΓΑΙ καὶ ΚΑΚΩΣΕΙΣ τελοῦνται φοβεραὶ ἐναντίον τῶν Βουλγάρων. Κατ' ἀλληλογραφίαν πρὸς τὸν «Ποσειδῶνα» συνίσταται στρατόπεδον αὐτῷ ὑπὸ τῶν Ἀδελ. πασσᾶν, προσεχῶς δ' ἀναγερθήσεται στρατῶν ὡς διρκῆς σταθμὸς στρατοῦ ἐν μόναις ταῖς φυλακαῖς τῆς πόλεως ταύτης κρατοῦνται ἀλυσιδέτοι πλείοι Βούλγαροι ἐνοχοποιούμενοι καὶ συλληψίς καὶ ἀνακρίσεις ἐξακολουθοῦσι, ἐφυλακίσθη δὲ καὶ εἰς προύχων, ἄλλοτε ὑποδιοικητῆς. Ἐκρέμασαν ἄρτίως 12 Βουλγάρους εἰς τὰ κεντρικώτερα μέρη, ἐξ ὧν 2 ἱερεῖς καὶ ἓνα διδάσκαλον. Ὁ ἐν Ὀλτοβίκοι ἀνακηρυχθεὶς βασιλεὺς λαθὼν τὴν προσοχὴν τῶν φυλάκων ὑποκτόνησε ἢ δὲ βασίλισσα, νέα ὤραια, αἰσχροῦς κακοποιουμένη ὑπὸ τῶν φυλάκων μόλις περιπάτει εἰς τὴν ἀνάκρισιν. Εἰς τὰ χωρία δὲν ἀφῆκαν γυναῖκα καὶ κόρην ἄνω τῶν 12 ἐτῶν ἀπρόσβλητον καὶ αὐτοὺς δὲ τοὺς συλλαμβανόμενους Βουλγάρους ὑπεχρέουν ἄλλους φυλακισμένους νὰ ἀτιμώζωσι!

Ὁ ἐπιφανέστατος τῶν πολιτικῶν ἀνδρῶν τοῦ Μαυροβουνίου πρὸ τινῶν ἡμερῶν εἰς φίλον «Ἡ διαγωγή τῆς Ἑλλάδος μοι εἶναι ἀκατάληπτος. Τί ζητεῖ, τί περιμένει, τί ἐλπίζει; Ἡμεῖς οὐδεμίαν δικαιοσύνην ἴσως νὰ ἔχωμεν ἀξίωσιν. Ἀλλὰ διατί δὲν συμβουλεύεται τὰ ἴδια ἐαυτῆς συμφέροντα; Ἐὰν πράγματι ὡς ἀποστολῆν τῆς θεωρεῖ τὴν ἀπελευθέρωσιν τῶν ὑποδούλων ἀδελφῶν, ποῦ θὰ εὕρῃ ἄλλην τοιαύτην εὐκαιρίαν; Σήμερον ὄλας τὰς διαθεσίμους δυνάμεις τῶν Τούρκων νὰς ἐπασχολοῦμεν ἡμεῖς; Ἐὰν ὁμῶς ἡμεῖς ἐπιτύχωμεν σήμερον ὅ,τι ποθοῦμεν, ποῦ θὰ εὕρῃ ἐν τῷ μέλλοντι ἢ Ἑλλάς συμμάχους.

Αἱ ἐφημερίδες βρῖθουσι σιγητῶν φρικωδῶν ὑπὸ τῶν Τούρκων διαδραματιζομένων ἐν Βουλγαρίᾳ. Ἀπὸ τινος οἱ Τούρκοι τοσοῦτον ἀγρίως προσφέρονται, ὥστε πείθουσι τὸν κόσμον ὅτι εἶναι ἄξιοι τοῦ ὀνόματος αὐτῶν καὶ κατ' εὐθείαν γραμμὴν ἀπόγονοι τῶν βαρβάρων αὐτῶν προγόνων.

Ἀλλεπάλληλα τηλεγραφήματα ἀγ-

γέλλουσι νίκας ἐνδόξους τῶν Τούρκων καὶ μεγάλας, ἦτας δὲ φοβεράς τῶν Σέρβων καὶ τῶν Μαυροβουνίων. Γινώσκων ὅμως τις ὅτι οἱ Σέρβοι καὶ ἐν τῇ ἀκμῇ τῶν Τούρκων ὑπῆρξαν βρικροὶ αὐτῶν ἀντίπαλοι καὶ ὅτι οἱ Μαυροβούνιοι ἄλλοτε μόνον διηγωνίσθησαν λαμπρῶς πρὸς τοὺς Τούρκους, καὶ πρὸ πάντων ἔχων ἐν ὄψει τὰ τῆς Ἐρζεγοβίνης καὶ τὴν λοιπὴν σήμερον κακοδαιμονίαν τῶν Τούρκων δικαιοῦται ν' ἀμφιβάλλῃ μέχρι βεβαιωτέρων εἰδήσεων.

ΔΙΑΦΟΡΑ.

Κατὰ τὴν «Νέαν Ἠμέραν» τῆς Τεργέστης ὁ βασιλεὺς καὶ ἡ βασίλισσα τῶν Ἑλλήνων περιμένεται εἰς Παρισίους. Περὶ τὰ μέσα τοῦ Ἰουλίου ἡ βασιλικὴ οἰκογένεια θ' ἀπέλθῃ μετὰ τοῦ βασιλικοῦ ζεύγους τῆς Δανίας καὶ τῆς πριγκηπέσσης Θύρας εἰς Πετρούπολιν.

Ἀύριον ἀρχοῦνται τῆς ἐνταῦθα ἱερατικῆς δημόσιας ἐξετάσεως.

Κατ' ἀλληλογραφίας ἐκ Κρήτης, γενικὸς διοικητῆς διαρίσθη ὁ Ἑλληὴν Σάββα πασσᾶς· ἐπεκράτει δ' ἔσυχία καὶ ὄλην τὴν νῆσον, περιμένοντος τοῦ λαοῦ τὸ πέρασ τῶν ἐργασιῶν τῆς ἐπὶ τῶν ἀιτήσεων τῆς γενικῆς συνελεύσεως τῶν Κρητῶν ἐπιτροπῆς.

Ὁ ἐπ' εὐφυῖα καὶ γνώσει παντοίας διακρινόμενος ἀπόφοιτος τῆς Νομικῆς κ. Ν. Παπαλεξανδρῆς ἐξετασθεὶς κατ' αὐτὰς ἀνηγορεύθη διδάκτωρ τὰ νομικά. Ἀπὸ καρδίας συγχαιρῶντες αὐτῷ εὐχόμεθα τύχην λαμπράν κατὰ τὸ δικηγορικὸν αὐτοῦ στάδιον.

Ἡ ἐνταῦθα ἵπποδρομικὴ ἑταιρία Νάβα ἐξακολουθεῖ μετ' ἐπιτυχίας τὰς παραστάσεις αὐτῆς, προσλαβοῦσα καὶ νέα πρόσωπα. Ἄλλης σχοινοβατικῆς καὶ ἵπποδρομικῆς ἑταιρίας διαλυθείσης.

Τὴν παρελθοῦσαν τετάρτην ἰδόθη ἐν τῷ ἡμέτερῳ θεάτρῳ μουσικὴ συμφωνία ὑπὸ τοῦ ἰταλοῦ καθηγητοῦ τῆς μουσικῆς Βύττυχιου Καλδεράτζη ἐφευρετοῦ νέου μουσικοῦ ὄργανου.

Ἐν Ἱερκύρα εἰς τὸ κατάστημα τοῦ ἐκεῖ δραματικοῦ συλλόγου δίδονται μετ' ἐπιτυχίας παραστάσεις διαφόρων Ἑλλην. δραμάτων.

Ἐν Ἀθήναις δὲ κατηρτίσθη Ἑλληνοκωμικὴ ἑταιρία ὑπὸ τὸν τίτλον «Ἀριστοφάνης» ἧτις ἤρξατο τῶν παραστάσεων αὐτῆς ἐν τῷ περιλλισίῳ θεάτρῳ τοῦ «Ἀπόλλωνος» Παρεστάθη τὴν πέμπτην τὸ δράμα «Ἡ Μοσχομάγκα τῶν Παρισίων» καὶ ἡ κωμωδία «Ὁμοῖος τὸν Ὁμοῖον» ἢ ἐπιτυχία δὲ αὐτοῦ ἦτο ἀξία τῆς φήμης τῶν ἀπαρτιζόντων τὸν θίασον τοῦτον ἠθοποιῶν δηλ. τῆς κ. Ἑλ. Χέλμη, τῶν κ. Γεώργιος καὶ Ἰωάννης Νικηφόρου καὶ ἄλλων.

Πρύτανις τοῦ Πανεπιστημίου διαρίσθη ὁ καθηγητῆς τῶν ὑψηλῶν μαθηματικῶν κ. Ι. Γ. Πηπαδάκης· ὑποψήφιοι δὲ Κοσμήτορες τῆς Φιλοσοφικῆς σχολῆς ὁ καθηγητῆς τῶν Ἑλλην. γραμμάτων κ. Κ. Κόντης καὶ Γ. Μιστριώτης ἐπιλαχόντος διὰ ψήφων 6 τοῦ καθηγητοῦ τῆς ἱστορίας κ. Κ. Παπαρηγοπούλου.

Τηλεγραφήματα ἐκ Κορίνθου πρὸς τὰς ἐν Ἀθήναις καθημερινὰς ἐφημερίδας ἀναγγέλλουσιν τὴν ἐξακολουθήσιν τῶν σι-

— Τὴν παρελθοῦσαν Κυριακὴν ἐγένετο ἐν τῷ κατ' τῆς Μεταμορφώσεως ἡ κλήρωσις τῶν στρατευσίμων τοῦ δήμου Ἑρμουπόλεως. Μὴ διορισθείσης ἐφέτος ὑπὸ τῆς Δημομαρχίας ἐπιτροπῆς πρὸς συλλογὴν ἐκουσίων συνεισφορῶν τῶν ὑποκειμένων εἰς στρατεύειν νέων, τὴν φροντίδα ταύτην ἀνέλαβεν ὁ συμπολίτης μας κ. Δ. Καραθανάκης μετὰ προθυμίας πληρώσας εἰς τοὺς ἐκ τῶν καταβαλλόντων δύο κληρωθέντας ἀνά δραχμὰς ἑξακοσίας πενήκοντα.

— Ἐπετέθη τις ἐν καταστάσει μέθης κατὰ παιδὸς ἐκ τῶν πωλούντων εἰς τὰς δόδους πραγματείας, οὗτος δ' ἀμυνόμενος ἀπέκοψε διὰ τῶν ὀδόντων τὸ ἀριστερὸν αὐτοῦ οὖς.

— Ἀπὸ τῆς Κυριακῆς ἐτέθησαν εἰς κυκλοφορίαν πωλούμενα εἰς τὸ ἐνταῦθα ταχυδρομείον τὰ διὰ τῆς τελευταίας ταχυδρομικῆς συμβάσεως ἐρισθέντα ἐπιστολικά δελτάρια (Cartescorespondance) τιμὴ δὲ αὐτῶν ὥρισθη διὰ τὸ ἐξωτερικὸν λ.π. 15.

— Ὁ Δημοστυνόμος ἡμῶν κ. Γ. Λέστος, μάρτυς ἐν τῇ γνωστῇ δίκῃ τοῦ ἀνθυπολοχαγοῦ κ. Ἀντωνιάδου καὶ τοῦ κ. Ρεμπάκου κατεμνηνύθη ὑπὸ τοῦ τελευταίου ὡς ψευδορκήσας ἐνώπιον τοῦ ἐν Ἀθήναις Στρατοδικείου. Γενομένων δ' ἐνταῦθα ἀνακρίσεων καὶ ἐκδοθέντος ἐντάλλματος προφυλακίσεως ὁ κ. Λέστος εὐρίσκειται ἄχρι τοῦδε ὑπὸ κράτησιν. Ἀυποδμενοι μετ' ὅλης τῆς πόλεως ἐπὶ τῷ ἀτυχῆματι τοῦ συμπολίτου τούτου καὶ οικογενειάρχου, πεποίθαμεν ὅτι, ἀποδεικνυμένων ἀληθῶν τῶν καταθέσεων αὐτοῦ, διὰ πληθῆος ἤδη προτεινομένων παρ' αὐτοῦ, ὡς ἀκούομεν, μαρτύρων, τὸ ἐνταῦθα ἀμερβλήπτου δικαστικὸν συμβούλιον λαμβάνον ἐν ὄψει τὰς μαρτυρικὰς ἀποδείξεις ὑπ' ἀρίστου καὶ δικαιοπάτου ἀνακριτοῦ διεξήγομενας δὲν θέλει βραδύνει ἢ ἀπονείμῃ τῷ κ. Λέστῳ δικαιοσύνην.

— Τὸ παρελθὸν Σάββατον ὁ συμπολίτης ἡμῶν καὶ ἀρχαῖος δι' ἀγαλοκ. Ι. Μαντόπουλος, ἐπιστρέφων ἐκ τῆς ἐν Πάγῳ ἐξοχῆς του, ἐπυροβολήθη παρὰ τοῦ Μ. Λιβανοῦ, ὅστις ἐνήδρευεν αὐτὸν κατὰ τινα πάροδον ἀνωθεν τῶν Φουρλάκων κειμένην. Ὁ Μ. Λιβανὸς σύζυγος μικρανεψιάς τινος τοῦ κ. Μαντοπούλου ἠπεῖλει πρὸ πολλοῦ, ὡς ἐπληροσρήθημεν, τὸν κ. Μαντόπουλον ὅτι ἐμελλε νὰ τὸν κτυπήσῃ εἰ μὴ ἔδιδεν αὐτῷ σπουδαῖον χρηματικὸν ποσόν. Ὁ δὲ κ. Μαντόπουλος οὐ μόνον ἐπανελημμένος εἶχε γνωστοποιήσει τοῦτο ταῖς ἀρμοδίαις ἀρχαῖς, ἀλλὰ καὶ μῆνυσιν εἶχε δώσει κατὰ τοῦ Μ. Λιβανοῦ καὶ δίκῃ ἐν τῷ πλημμελειοδικεῖῳ ἐνεκεν τούτου ἐγένετο. Ἐν τούτοις οὐδαμῶς ταῦτα ὠφέλησαν τὸν κ. Μαντόπουλον, οὐδὲ προσελήθη τὸ κακόν. Ἰδὼν λοιπὸν τὸν Μ. Λιβανὸν ἐπιφανέντα ἐν τῷ μέσῳ τῆς παρόδου, κατέβη ἀπὸ τοῦ ἑφ' οὗ ἤλαυνε ζώου, ὅπως μὴ παράσῃ ἑαυτὸν ὄλω; εὐπρόβλητον τῷ ἐπιτεταμένῳ. Οὐχ ἦττον μετὰ προηγηθείσαν μικρὰν συμπλοκὴν καθ' ἣν προσεπάθησε νὰ ἀφαιρήσῃ δίκανον πιστόλιον ἀπὸ τῶν χειρῶν τοῦ Λιβανοῦ, ἐπυροβολήθη παρ' αὐτοῦ καὶ ἡ σφαιρὰ διήλθε διαμπαξ τὸν μηρὸν αὐτοῦ χωρὶς, εὐτυχῶς νὰ προσβάλλῃ πολὺτιμὸν τι ὄργανον. Ὁ πυροβολήσας συνελήθη τὴν ἐπομένῃν ἡμέραν καὶ παραδόθη εἰς τὴν δικαιοσύνην, ὁ δὲ κ. Μαντόπουλος παραφανῶς διασωθεὶς ἐκ τοῦ θανάτου, δίκαιαι ἀκαρῶν καὶ νοσηλευόμενος ἐκτὸς ὁμοῦ κινδύνου εὐρισκόμενος.

— Ἐκ Σκιάθου ἐπιστέλλουσιν ὅτι κατ' ἐκάστην πολεμικὰ θωμανικὰ ἀτμόπλοια περιπλέουσιν εἰς τὰ παράλια τῆς νήσου. Τὴν 9 δὲ Ἰσταμένου δίκροτον πλέον μεταξὺ τῆς νήσου καὶ τῶν ἀκτῶν τῆς Εὐβοίας ἐξετέλει γυμνάσιον σκοποστοιχίας διὰ τῶν πυροβόλων.

ΕΞΩΤΕΡΙΚΑ

Βιέννη, 17)20. — Κατὰ τὸν «Λόγῳ τῆς Πέστης», ὁ Τσάρος μαθὼν παρὰ τοῦ ἐν Ραγούζῃ προξένου Ἴονι ὅτι ἀγγλικὸν πλοῖον ἀπεβίβασεν ὅπλα διὰ τὸν τουρκικὸν στρατὸν καὶ εἰς ἀλόλουθος τῆς ἐν Βιέννῃ ἀγγλικῆς πρεσβείας ἐκόμισε τῷ Μουχτάρ πασᾷ χρήματα, ἠνάγκασε καὶ διέταξε νὰ προκαταβληθῶσιν εὐθὺς τῇ σερβικῇ κυβερνήσει τέσσαρα ἑκατομῦρια ρούβλια. — Γάλλοι ἀξιωματικοί, ἐπανελθόντες ἐκ Βοσνίας, Ἐρζεγοβίνης καὶ Βουλγαρίας, εἶπον εἰς τὴν κυβερνήσειν ὅτι ἐκ τεσσάρων αὐτῶν τουρκικῶν στρατοπέδων μόνον τὰ δύο σύγκεινται ἐκ καλῶν στρατιωτῶν.

Βελιγράδιον, 17)29. — Ἐν μέσῳ κανονοβολισμῶν καὶ ζητωκραυγῶν ἀνεχώρησε σήμερον ὁ πρίγκηψ εἰς τὸ στρατόπεδον, συνοδευόμενος ὑπὸ τῶν ὑπασπιστῶν του, ἐν οἷς οὐκ ὀλίγοι Ῥῶσοι ἀξιωματικοί. Ἐφεροστολὴν ἐκστρατείας μετ' ἐρυθροῦ πιλιδίου, συμβόλου τῆς ἀρχιστρατηγίας. Οἱ ὑπουργοὶ συνοδεύουσιν αὐτὸν ἄχρι Σεμενδρίας. Αἱ Κυρίαὶ τοῦ Βελιγράδιου προσήνεγκον αὐτῷ στέφανον ἀνθέων μετὰ τριφύλων σλαβικῶν σημαίων. Ὁ Μιλάνος συνέστησε τοῖς ὑπουργοῖς νὰ μεριμνήσῃ περὶ τῆς ἀσφαλείας καὶ εὐθυμίας τῆς χώρας. «Τὸ κατ' ἐμὲ, εἶπε, τὸ καθῆκον μὲ καλεῖ, ὅπου ὁ ὑπὲρ ἀπελευθερώσεως τῶν ἀδελφῶν πόλεμος!»

Βελιγράδιον, 17)29 ἰουνίου. — Χθὲς ἀπῆλθεν εἰς τὸ στρατόπεδον ὁ μητροπολίτης, ὅπως τελέσῃ τὸ σάββατον τὴν θείαν λειτουργίαν καὶ εὐλογήσῃ τὰς σημαίας. Ὁ ἡγεμὼν Μιλάνος σήμερον τὸ πρωτὶ, ἀφοῦ ἀπῆλθεν εἰς τὸν ναὸν καὶ προσπυχήθη, διηυθύνθη περὶ μετὰ τῆς ἡγεμονίδος πρὸς τὴν ἀποβίβραν, συνοδευόμενος ὑπὸ τῶν ὑπουργῶν καὶ ἀναριθμήτου πλήθους λαοῦ. Πρὶν ἢ ἐπιβασθῆ εἰς τὸ ἀτμόπλοιο, ἐπεθεώρησε τὸν παρατεταγμένον στρατὸν, ὅστις δὲ ὑπὸ τὴν σημαίαν εἶπεν «Ἐν ὀνόματι τοῦ Θεοῦ, ἀνεχωρῶ σήμερον πρὸς τὰ σύνορα ὡς ὁ πρῶτος στρατιώτης τοῦ ἔθνους, ὅπως ὑπερασπίσω τὴν φίλην πατρίδα κατὰ τῶν ἐχθρῶν καὶ ἐκπληρώσω τὴν διαθήκην τῶν προπατόρων. Ἐμπιστεύομαι ὑμῖν ὡς τιμαλφὲς ἐνέχυρον τὴν σύζυγόν μου καὶ ἡγεμονίδα σας. Ἐλπίζω ὅτι ἡ σημαία αὕτη, ἣν οἱ πατέρες ἡμῶν ἐδόξασαν καὶ ἔσπευσαν διὰ τοσοῦτων νικῶν, θὰ καλυφθῇ μετὰ νέαν δόξαν διὰ τοῦ ὑμετέρου ἡρωϊσμοῦ». Μετὰ τὴν προσλαλίαν ταύτην ὁ ἡγεμὼν ἠπάσθη πρὸς τὴν σημαίαν. Οἱ πρόξενοι τῆς Ῥωσσίας καὶ τῆς Γερμανίας πύχθησαν αὐτῷ καλὸν κατευόδιον. Ὁ τελευταῖος μάλιστα προσέθηκεν ὅτι εὐχεται νὰ ἐπανεέλθῃ νικητής. Ἡ συγκίνησις καὶ ὁ ἐνθουσιασμὸς τοῦ λαοῦ ἀπερίγραπτοι. Ὁ ταχυδρόμος, ὁ ἀποσταλείς ἐντεῦθεν τὴν δευτέραν καὶ καμίζων τὸ τελεσίγραφον, δι-

οῦ ζητεῖται ἡ παραχώρησις τῆς Βοσνίας καὶ Παλαιᾶς Σερβίας ὑπὸ τὴν ἐπικυριαρχίαν τοῦ Σουλτάνου, ἀφίχθη σήμερον εἰς Κωνσταντινούπολιν. Ἡ ἀπάντησις τῆς Πύλης ἔσται βεβαίως ἀρνητικὴ τότε δὲ ὁ ἀρχίσωσιν εὐθὺς αἱ ἐχθροπραξίαι.

— Ἡ «Ἐφημερὶς τῆς Ἰταλίας Ζηλώσασα» τὰς δάφνας τοῦ «Νέου Ἐλευθέρου Τύπου» ὑποβάλλει εἰς τὰς μεγάλας δυνάμεις τὸ ἐπόμενον φαντασιώδες σχέδιον πρὸς λύσιν τοῦ ἀνατολικοῦ ζητήματος.

1. Νὰ δημιουργηθῇ μέγα σλαβικὸν κράτος, ἀνεξάρτητον ἀπὸ τῆς Ῥωσσίας ἐκτεινόμενον ἀπὸ τοῦ Ἄδριου μέχρι τῆς Εὐξείνου καὶ ἀπὸ τῶν Καρπαθίων ὄρεων μέχρι τοῦ Αἴμου, ἔχον τὴν ἑδρὰν αὐτοῦ ἐν Πέστη ἢ ἐν Βελιγράδιῳ ὑπὸ τὴν Ἀψυβουργικὴν δυναστείαν, ἥτις ὀφείλει (!) πρῶτον νὰ παραιτήσῃ τὰς γερμανικὰς καὶ ἰταλικὰς ἐπαρχίας τῆς.

2. Νὰ ἀυξηθῇ ἡ Ἑλλάς μέχρι τοῦ Αἴμου καὶ μέχρι Κωνσταντινουπόλεως.

3. Νὰ ἀυξηθῇ ἡ Ῥουμανία εἰς μέγα κράτος, περιλαμβάνον τὴν Βασαραβίαν καὶ τὴν Ποδολίαν μέχρι τοῦ Βορυσθένους, καὶ τὰς ἀπὸ Χερσῶνος μέχρι Κιέβου χώρας.

4. Νὰ ἀποκατασταθῇ τὸ βασίλειον τῆς Πολωνίας, περιλαμβάνον τὴν Λιθουανίαν μέχρι τοῦ Δούνα, καὶ τὰς ἐπαρχίας Σμόλενακ καὶ Ρίγα.

5. Νὰ ἐπανεέλθωσιν εἰς τὴν οἰκίαν μητέρα αἱ γερμανικαὶ καὶ ἰταλικαὶ ἐπαρχίαι αἱ ἥδη ὑποκειμέναι εἰς ξένας κυβερνήσεις.

6. Ἡ Ἀγγλία, Γαλλία καὶ Ἰταλία νὰ καταλάβωσιν ἅπασαν τὴν βόρειον ἀκτὴν τῆς Ἀφρικῆς ἀπὸ ἀνατολῆν τοῦ αὐτοῦ μουσουλμανικοῦ στοιχείου.

7. Νὰ συναφθῇ ἀμυντικὴ καὶ ἐπιθετικὴ συμμαχία Γερμανίας, Ἀγγλίας, Ἰταλίας, Σλαβονίας, Πολωνίας, Ῥουμανίας, καὶ Ἑλλάδος πρὸς ἀναχαίτισιν τῆς Ῥωσσίας.

Τοιοῦτο εἶναι τὸ σχέδιον τοῦ Ἰταλοῦ πολιτικοῦ ὅστις, πρὸς λύσιν τοῦ ἀνατολικοῦ ζητήματος, δὲν ἠρέσθη νὰ διαμελίσῃ τὴν Τουρκίαν, ἀλλὰ καταστρέφει καὶ τὴν Ἀυστρίαν καὶ τὴν Ῥωσίαν καὶ δημιουργεῖ βασιλείαν παρὰ τοὺς κανόνας τῆς πολιτικῆς καὶ τῆς ἐθνολογίας καὶ δὴ καὶ αὐτοῦ τοῦ ὀρθοῦ λόγου.

ΕΙΔΟΠΟΙΗΣΕΙΣ.

ΠΙΣΤΟΛΙΑ

κοινὰ, βελονωτὰ, ὡς καὶ τοῦ συστήματος Le fauché, μετὰ τῶν σφαιρῶν καὶ γομώσεων αὐτῶν πωλοῦνται εἰς τὸ κατάστημα τοῦ κ. Ι. Κ. ΧΟΥΜΒ εἰς συμφερούσας τιμὰς. Ἐπίσης παρὰ τῷ ἰδίῳ πωλοῦνται **ΤΟΥΡΦΕΚΙΑ ΚΥΡΝΗΓΕΤΙΚΑ** διαφόρων εἰδῶν.

ΑΠΟΘΗΚΗ

ἐνοικιάζεται, ἡ διεύθυνσις εἰς τὸ γραφεῖόν μας. ἢ εἰς τὸ βιβλιοπωλεῖον **Ι. Κ. ΧΟΥΜΒ**.

ΕΚ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ ΤΩΝ ΑΔΕΛΦΩΝ ΚΑΜΗΛΑΝΗ